

תואר ראשון החוג לחשבונאות

1211.3115 - סמינר בחשבונאות ניהולית וממשל תאגידי

Managerial Accounting and Corporate Governance Seminar

דרישות קדם: יסודות מערכות מידע לחשבונאים; יסודות המימון; חשבונאות ניהולית; מודלים בחשבונאות ניהולית מתקדמת; יסודות המתמטיקה לניהול או מתמטיקה לכלכלנים א' ומתמטיקה לכלכלנים ב'; כלכלת עסקים א' או יסודות הכלכלה; כלכלת עסקים ב' או מיקרו כלכלה א'; מבוא לסטטיסטיקה או סטטיסטיקה לכלכלנים א'; סטטיסטיקה לניהול או מבוא לאקונומטריקה

* תלמידים שחוגם השני פסיכולוגיה או חוג מהפקולטה למדעים מדויקים מתבקשים לעיין בטבלת ההמרה בתכנית חשבונאות בשילוב חוג אחר באתר.

סמסטר ב' - תשפ"א

טיוטא ויתכנו שינויים

פרטי הקבוצות בקורס

קבוצה	יום בשבוע	שעה	מרצה	דואר אלקטרוני	טלפון
03	ד'	10:00-12:00	ד"ר ברק אהרונסון	aharonson@post.tau.ac.il	640-9558
04	ד'	12:00-14:00			

שעת קבלה: יום ד' 15:00-14:00 (משרד 421)

עוזר הוראה: תומר כלף - tomer2yam@gmail.com

היקף הלימודים

3 ש"ס שיעור.

ECTS = 4 = 2 ש"ס – European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

הקורס עוסק בסוגיות מתקדמות של חשבונאות ניהולית ומימשל תאגידי בארגונים. נלמד מתודולוגיות לשימוש במידע פיננסי ומידע לא-פיננסי לקבלת החלטות, דוח, ובקרה. הסמינר מתמקד במספר נושאים בעלי חשיבות כלכלית ליצירת ערך בחברות, כדי להשיג שפורים בולטים של ביצועים פיננסיים ותפעוליים ובצוע ביקורת חשבונאית ובקרה על תהליכים ניהוליים בארגון. בפרט, הקורס עוסק בסוגיות דווחים פנימיים, מדידת ובקרת עלויות, מודלים בקבלת החלטות ניהוליות, ועוד.

דרישות הסמינר

1. קריאת החומר הביבליוגרפי לפני השיעור הרלוונטי, הבנתו, והצגת ההיפותזות המרכזיות בכיתה.
2. כתיבה והצגה של הצעת מחקר לעבודה סמינריונית בקבוצה.
3. כתיבת עבודה סמינריונית **בהתאם להצעה שאושרה**.
4. עמידה בבחינה סופית.

תפוקות למידה

הקורס מקנה:

1. הבנה ראשונית של כיצד מתבצע מחקר, תהליכים ודרישות.
2. הבנה מעמיקה יותר בתחום המחקר הסמינריוני של הסטודנט/סטודנטית.
3. היכרות בסיסית עם מחקרים במגוון תחומים כגון: ההשפעה של מנהלים ודירקטורים על ביצועי החברה.

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

- עבודה סמינריונית – 50%. ציון העבודה יתבסס על הצגה פרונטלית בכיתה, העבודה הכתובה, המצגת, תגובת תלמידי הכתה, ועל השתתפות פעילה במפגש הייעוץ. כמו כן, בסוף הסמסטר כל סטודנט ימלא חוות דעת על כל קבוצה, והציון יושפע מחוות דעת זו. איסוף הנתונים מאד חינוי להצלחת העבודה ולכן 20% מהציון יקבע בהתאם לאיכות ויחודיות הנתונים בהשוואה ליתר הכיתה והמאמר שעליו נעשה הרפליקציה.
- בחינה סופית ומטלות כיתתיות – 50%. הבחינה תכלול את חומר ההרצאות, הקריאות, ומצגות התלמידים. הבחינה תערך בחומר סגור. לקבלת ציון "עובר" בקורס, על הסטודנט/טית לעמוד בבחינה סופית בציון 60 לפחות. יתכנו מטלות כיתתיות עד לגובה 10% מהציון הסופי (קרי, 20% מסעיף זה של בחינה ומטלות כיתתיות).
- קבלת ציון עובר בקורס מותנית בקבלת ציון עובר בבחינה הסופית ובעבודה הסמינריונית, בנוכחות בהרצאות ובפגישת הייעוץ (למעט העדרות מוצדקת על פי נהלי הפקולטה), ובהגשת טבלאות מסכמות במועד. כשלוש בקורס מחייב לחזור על הקורס כולו, לרבות בחינות, עבודות סמינריוניות, מצגות וכו', ללא יוצא מן הכלל.
- הנוכחות בשיעורים הינה חובה (תקנון האוניברסיטה, סעיף 5). בדיקת נוכחות תתבצע באופן רנדומלי במהלך שלושה או ארבעה שיעורים במהלך הסמסטר. סטודנט שיעדר שתי העדרויות לא מוצדקות או יותר לא יוכל לגשת לבחינה ולא יקבל ציון עובר בקורס (הצדקת העדרויות על פי נהלי הפקולטה). תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה). הציון הסופי יפגע מחיסורים ו/אי מוכנות אקדמאית.
- נדרש לקרוא את החומר הביבליוגרפי לפני תחילת השיעור הרלוונטי ולהיות מוכנים לדיון בזמן השיעור. על כל תלמיד/ה להיות מצויד/ת במאמרים המהווים חומר לימוד חובה ולקרוא אותם לפני השיעור. אי מוכנות ו/או אי נוכחות עשויה לגרור הורדה בציון ש עד 20% מהציון הסופי.

פירוט המטלות בקורס

חלק ממטלות הקורס מבוצעות בקבוצות. על כן, במהלך השבוע הראשון של הקורס התלמידים יתבקשו להתחלק לקבוצות עבודה של שלושה תלמידים (הרשומים לאותה כיתה לימוד). יש למסור למתרגלת הקורס את הרכבי הקבוצות בדוא"ל עד למפגש השני. לאחר מסירת שמות חברי הצוות למתרגל אין לערוך שינויים בהרכבו.

עבודה סמינריונית

1. לכל קבוצה יוקצה מאמר אשר התפרסם בכתב עת מדעי ועל בסיסו נדרשת הקבוצה לכתוב עבודת מחקר סמינריונית. במסגרת העבודה הקבוצה תידרש לשכפל את התוצאות המרכזיות של המאמר, תוך ביצוע ההתאמות המתחייבות ותוך ניתוח מושכל של ההבדלים בין התוצאות המוצגות במאמר המקורי והתוצאות שהתקבלו במסגרת העבודה. בנוסף, תכלול העבודה חלק מקורי של הקבוצה. חלק זה יכול להיות ניתוח נוסף כביקורת על הממצאים, ו/או יישום מתודולוגיה חלופית לבדיקת שאלה מחקר, ו/או הרחבה של שאלת המחקר המקורית של המאמר להשערה חדשה ובדיקה אמפירית שלה.
2. כל קבוצה תגיש הצעה לעבודה סמינריונית עד לפגישת הייעוץ ביום 7 באפריל 2021. ההצעה תוגש בכתב ובמייל ותאושר על ידי המרצה. יש להגיש את ההצעה לפי המבנה המפורט בנספח א.
3. כל קבוצה תציג את המחקר שלה לפני הכיתה. הצגה תהיה באמצעות שקפי Power Point. המצגות יכללו סקירת מאמר רלוונטי, מטרות המחקר וממצאים ראשוניים. לאחר ההצגה ישאלו שאלות על ידי המרצה ותלמידי הכיתה. יינתן ציון על איכות העבודה, רמת המצגת, צורת ההצגה והעניין שהמצגת יצרה בכיתה (כולל חוות הדעת שהסטודנטים ימלאו בסוף הסמסטר).
4. העבודה הסמינריונית תוגש בשני עותקים מודפסים למזכירות החוג לחשבונאות, ועותק במייל למתרגלת/ת הקורס עד ליום חמישי 17.6.21. העבודה תכלול, בנוסף לסקירה תיאורטית, ניתוח נתונים חשבונאיים וכלכליים משוק ההון הישראלי (או נתוני חברות ישראליות הנסחרות בשוק האמריקאי), תוך שימוש בניתוחים סטטיסטיים, ניתוח אירועים, או במודלים דומים לאילו שנסקרו בכיתה. ראה הנחיות לכתיבת העבודה בקורס בנספח ב. עבודות שתוגשנה לאחר המועד לא תיבדקנה.

כל אי עמידה במי ממטלות הקורס מחיבת הודעה מראש (במייל) למתרגלת/ת הקורס, ותגרור הורדה בציון

מדיניות שמירה על טווח ציונים

הציון יקבע בהתאם למדיניות שמירה על טווח ציונים כפי שמפורט באתר החוג לחשבונאות.
<https://coller.tau.ac.il/BA-students/programs/2020-21/accounting/rules/grades>

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

אתר הקורס יהווה המקום המרכזי בו ימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני השיעור, ובכלל – גם בתום הסמסטר. (לצורך תיאום ענייני הבחינה למשל).

מפגש	מועד	נושא	קריאות חובה \ מועדי הגשה
1	3/3	מבוא לסמינר עולם המחקר הנחיות לעבודה הסמינריונית (מאגרי מידע)	
2	10/3	סיגנלים והנפקות	מאמרים מספר 1-2 ברשימת הקריאות
3	17/3	ממשל תאגידי	מאמרים מספר 3-4 ברשימת הקריאות הגשת הצעת מחקר בסיס (עמוד – במייל לפני השיעור)
4	7/4	אישור הצעות לעבודה סמינריונית - מפגשי ייעוץ קבוצתיים (נוכחות חובה) ¹	הגשת הצעת מחקר לפי ההנחיות בנספח א. ² ניתן להגיש מוקדם יותר במייל.
5	14/4	אישור הצעות לעבודה סמינריונית - מפגשי ייעוץ קבוצתיים (נוכחות חובה) ³	
6	21/4	מנהלים, TMT, ודירקטוריון ונכסים לא מוחשיים	מאמרים מספר 5-7 ברשימת הקריאות
7	28/4	שיטות אקונומטריות	הגשת אקסל הנתונים 24 שעות לפני השיעור (10% מציון העבודה) ⁴
8	5/5	הצגת תוצאות ניתוח הנתונים - מפגשי ייעוץ קבוצתיים	הגשת טבלאות מסכמות של תוצאות ניתוח הנתונים. ⁵ ניתן להגיש מוקדם במייל.
9	12/5	מצגות תלמידים	
10	19/5	מצגות תלמידים	
11	26/5	מצגות תלמידים	
12	2/6	מצגות תלמידים	
13	16/6	יפורסם	
		הגשת עבודה סמינריונית	מועד הגשת עבודות סמינריוניות: 17.6.21
		מבחן	

¹ אי הגעה למפגשים שנקבעו – תגרור הורדה בציון של 10% בציון הסופי

² אי הגשה בזמן גוררת בנוסף הורדה של 10% בציון

³ אי הגעה למפגשים שנקבעו – תגרור הורדה בציון של 10% בציון הסופי

⁴ אי הגעה בזמן גוררת בנוסף הורדה של 10% בציון

⁵ אי הגעה בזמן גוררת בנוסף הורדה של 10% בציון

- הצעות מחקר יוגשו עד יום רביעי 7 אפריל במהלך פגישת ייעוץ קבוצתית. הגשה מוקדמת מתבצעת במייל. חובת נוכחות על כל חברי הקבוצה. לוח לרישום זמני פגישות לכל קבוצה יועלה לאתר הקורס לפני, יש להירשם מראש. נושא יכול להיות מאושר לשתי קבוצות סטודנטים (ולא יותר) על בסיס כל הקודם להגיש הצעת מחקר זוכה. איחור של הגשה הצעת המחקר תגרור הורדה בציון העבודה של 10% - אין אפשרות לא להגיש הצעה.
- קבוצת תלמידים רשאית לבקש מועד להצגת העבודה בכתה באחד ממועדי המצגות. הבקשה תתבצע בכתב בלבד על גבי הצעת המחקר. יעשה מאמץ גדול להענות לבקשות במסגרת אילוצי הקורס, אך אין כל התחייבות לקבוע מועדי מצגות על פי הבקשות. מועדי המצגות של כל הקבוצות יתפרסמו באתר הקורס. לא יערכו שינויים במועדי המצגות לאחר שפורסמו.
- התכנית הינה בסיס לשינויים.
- יתכנו שינויים לקריאות.

קריאת חובה

ניתן למצוא את כל המאמרים באמצעות GOOGLE SCHOLAR או באמצעות אתר ספריית מדעי החברה והניהול או באתר הקורס.

סיגנלים

• נכסים בלתי מוחשיים- פטנטים, טכנולוגיה

• מנהלים, TMT ודירקטוריון

יתכנו שינויים בקריאות הקורס

סיגנלים

1. Asli M. Arikan and Laurence Capron. 2010. Do newly public acquirers benefit or suffer from their pre-IPO affiliations with underwriters and VCs? Strategic Management Journal, Volume 31, Issue 12, December 2010, Pages: 1257–1289,
2. David Park, Abhishek Borah and Suresh Kotha. 2016. Signaling revisited: The use of signals in the market for ipos. Strategic Management Journal. Accepted manuscript online: 16 AUG 2016, U. DOI: 10.1002/smj.2571

ממשל תאגידי

3. Curt B. Moore, R. Greg Bell, Igor Filatotchev and Abdul A. Rasheed. 2012. Foreign IPO capital market choice: Understanding the institutional fit of corporate governance. Strategic Management Journal, Volume 33, Issue 8, August 2012, Pages: 914–937,
4. William Q. Judge, Michael A. Witt, Alessandro Zattoni, Till Talaulicar, Jean Jinghan Chen, Krista Lewellyn, Helen Wei Hu, Dharendra Shukla, R. Greg Bell (Robert), Jonas Gabrielsson, Felix Lopez, Sibel Yamak, Yves Fassin, Daniel McCarthy, Jose Luis Rivas, Stav Fainshmidt and Hans Van Ees. 2015 Corporate governance and IPO underpricing in a cross-national sample: A multilevel knowledge-based view. Strategic Management Journal. Volume 36, Issue 8, August 2015, Pages: 1174–1185.

מנהלים, TMT, ודירקטוריון

1. Chamu Sundaramurthy, Kuntara Pukthuanthong, Yasemin Kor 2014. Positive and negative synergies between the CEO's and the corporate board's human and social capital: A study of biotechnology firms. Strategic Management Journal, Vol. 35 (6): 845–868
2. Kroll M., Walters B., Le s. 2007. The Impact Of Board Composition And Top Management Team Ownership Structure On Post Ipo Performance In Young Entrepreneurial Firms. Academy of Management Journal, vol. 50: 1198-1216.

נכסים בלתי מוחשיים

3. David H. Hsu and Rosemarie H. Ziedonis. 2013. Resources as dual sources of advantage: Implications for valuing entrepreneurial-firm patents. Strategic Management Journal Vol 34 (7): 761–781,

נספח א' – הצעה לעבודה סמינריונית

הצעת מחקר תפרט את נושא המחקר, חשיבותו, שיטות המחקר, הנתונים הדרושים, הפרקים הצפויים ורשימה ביבליוגרפית ראשונית. הצעת מחקר **תכלול נתונים שנאספו על ידי התלמידים** כדי להראות היתכנות של המחקר המוצע. **יש להסתמך על מאמר בקביעת שיטת המחקר** תוך ציון המקור בצורה המקובלת.

הצעת מחקר תוגש לפי המבנה הבא ותכלול דף כותרת + עד שלושה עמודים מודפסים + טבלה :

1. דף כותרת – נושא, שמות התלמידים + מספרי זהות + מספר קבוצת רישום לקורס. העדפות לגבי מועד הצגת העבודה בכתה (אם יש) יפורטו בתחתית הדף.
2. הצגת הנושא: הסבירו את נושא המחקר. מדוע הנושא חשוב? מדוע הנושא מעניין אתכם? מה אתם מצפים למצוא? (עד 10 שורות)
3. ידע קיים – מה ידוע על הנושא? השתמשו במאמרים, קטעי עיתונות או חקיקה וגילויי דעת חשבונאיים כדי לסכם מימצאים שדווחו בעבר וידועים מעבודות קודמות. בסוף חלק זה סכמו את הידע הקיים בשניים-שלושה משפטים ואז הסבירו מה אתם מתכוונים לבדוק. (עד עמוד וחצי)
4. השערת המחקר – נסחו משפט ברור מה אתם מתכוונים לבדוק בעבודתכם. משפט זה יכתב בכתב **מודגש**. ניתן לרשום שני משפטים אם בכוונתכם לבדוק שתי השערות.
5. בדיקת השערת המחקר - יפורטו הנתונים הדרושים, מקור הנתונים, ושיטת הנתוח. בחלק זה יפורטו המשתנים שאתם מודדים, שיטת ביצוע השואת ממוצעים כדי לקבוע איזה משתנה מקבל ערך יותר גבוה בממוצע, משואת רגרסיה, וכו'. **יש להסתמך על מאמר בקביעת שיטת המחקר** תוך ציון המקור בצורה המקובלת. רשמו מה אתם מצפים למצוא. (עד עמוד אחד)
6. טבלה – הטבלה תפרט את המשתנים העיקריים ותציג נתונים לגביהם. כדי להכין את הטבלה עליכם לאסוף את נתוני המשתנים הדרושים לעבודה (באופן חלקי – כדי שאתם תשתכנעו שהנתונים קיימים, ואתם מסוגלים להשיג אותם). בראש הטבלה יבוא הסבר מה מוצג בטבלה. ראו דוגמה מצורפת.

העבודה תוגש בגופן David 12, שורה וחצי רווח בין השורות, שוליים עליונים ותחתונים 2 ס"מ, שוליים שמאליים וימניים 2 ס"מ. אי הגשה לפי הפרמט יגרור הורדה של הניקוד

טבלה לדוגמה – סעיף 6 בהצעת מחקר

(ניתן לסטות מהפורמט המוצע על פי הצורך)

נתוני חברות ונתוני שכר מנהלים בשנים 2014

הטבלה מציגה את כל המשתנים הדרושים בעבודה לגבי שלוש חברות מדגמיות בשנת 2014. המחקר יכלול את 100

החברות הכלולות ברשימת ת"א-100 ביום 1.1.2014.

משתנים	מקור הנתונים	חברה א	חברה ב	חברה ג
מכירות (מל' שקלים)	סופראנליסט	10.0	20.0	100.0
סה"כ נכסים (מל' שקלים)	סופראנליסט	11.3	15.6	88.0
הון עצמי (מל' שקלים)	סופראנליסט	2.0	40.0	40.0
רווח תפעולי (מל' שקלים)	סופראנליסט	1.7	4.5	0.6 -
שווי שוק (מל' שקלים) בסוף השנה	אתר הבורסה	25.0	60.0	30.0
רווח נקי (מל' שקלים)	סופראנליסט	1.0	3.0	2.0 -
מכפיל רווח = שווי שוק חלקי רווח נקי	חישוב	25.0	20.0	לא קיים
מכפיל הון = שווי שוק חלקי הון עצמי	חישוב	2.5	15.0	0.75
שכר מנכ"ל	דוחות כספיים באתר הבורסה	0.9	1.5	2.6

נספח ב' - הנחיות לפורמט העבודה סמינריונית בתכנון ובקרה עסקית

הנחיות אלה כלליות בלבד ויתכנו שינויים.

פרק 1 – מבוא. המבוא (תמצית של העבודה) יכלול 5 פסקאות כך :

- 1.1 מוטיבציה למחקר - הצגת נושא המחקר ודיון מדוע שאלת המחקר חשובה.
- 1.2 ידע קיים – תמצית הידוע לנו בנושא המחקר מקריאת ספרות, מאמרי עיתונות ומקורות אחרים?
- 1.3 תוצאות המחקר – סכום ברור של התוצאות העיקריות.
- 1.4 השלכות - מה ההשלכות של המחקר על משקיעים או רגולטורים או דירקטורים או מבקרים חיצוניים?
- 1.5 מה למדתם מהעבודה?

פרק 2 – השערת המחקר

- 2.1 תמצית של התאוריה וההיפוטזות של המאמר שעליו אתם עושים רפליקציה
- 2.2 ידע קיים - סקירה מפורטת של הידע הקיים בספרות בנושא המחקר. הסתמך על מאמרים, קטעי עיתונות, גילויי דעת וכו' לפי הצורך. בסוף חלק זה סכמו את הידע הקיים בשניים-שלושה משפטים ואז הסבירו מה אתם מתכוונים לבדוק.
- 2.3 השערת המחקר - נסחו משפט ברור מה אתם מתכוונים לבדוק בעבודתכם. משפט זה יכתב בכתב **מודגש**. ניתן לרשום שני משפטים אם בכוונתכם לבדוק שתי השערות.

פרק 3 – שיטת המחקר – סקירה של :

- 3.1 מקור הנתונים ופרוט המשתנים (כולל טבלה המתארת כל אחד מהמשתנים באמצעות ממוצע, שכיח, שונות, ...)
- מודל ניתוח הנתונים כפי שלמדתם בקורס בסטטיסטיקה (טבלת השוואת ממוצעים, רגרסיה, וכו').

פרק 4 – תוצאות (עד 4 עמודים)

- 4.1 פרוט של התוצאות (כולל טבלאות המתארות את תוצאות הניתוחים הכמותיים)
- 4.2 דיון בתוצאות – האם הן תואמות את ציפיותיכם?

- פרק 5 – הערות ביקורתיות - פרק זה יכלול הערות ביקורתיות שלכם על העבודה ויציין מגבלות שלה (למשל, אם המסקנות מבוססות על מדגם קטן מדי).
- פרק 6 - רשימת מקורות ערוכה בצורה מדויקת.
- פרק 7 - כל הטבלאות (ממוספרות בסדר רץ).

העבודה תוגש בגופן David 12, שורה וחצי רווח בין השורות, שוליים עליונים ותחתונים 2 ס"מ, שוליים שמאליים וימניים 2 ס"מ. אי הגשה לפי הפורמט יגרור הורדה של 10%-20% מהציון הסופי.

בנוסף לעבודה, ישלח במייל למתרגלת:

- קובץ WORD המכיל את העבודה הסמינריונית.
- קבצי כל המאמרים המופיעים ברשימת המקורות.
- **כל קבצי הנתונים והעיבודים.**